

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрлігінің
Статистика комитеті тарағасының
2020 жылғы «10» ақпандығы
№ 21 бүйрүғына 19-көсімшә
Приложение 19 к приказу
Председателя Комитета по статистике
Министерства национальной экономики
Республики Казахстан
от «10» февраля 2020 года № 21

«Ауыл шаруашылығы құралымының қызметі туралы есеп» (индексі 1-сх, кезеңділігі жылдық)
жалпымемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын толтыру жөніндегі нұсқаулық
Инструкция по заполнению статистической формы общегосударственного статистического наблюдения
«Отчет о деятельности сельхозформирования» (индекс 1-сх, периодичность годовая)

1. Осы «Ауыл шаруашылығы құралымының қызметі туралы есеп» (индексі 1-сх, кезеңділігі жылдық) жалпымемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын толтыру жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі – Нұсқаулық) «Мемлекеттік статистика туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңының (бұдан әрі – Зан) 12-бабы 8) тармақшасына сәйкес әзірленді және «Ауыл шаруашылығы құралымының қызметі туралы есеп» (индексі 1-сх, кезеңділігі жылдық) жалпымемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын (бұдан әрі – статистикалық нысан) толтыруды нақтылайды.

2. Осы Нұсқаулықта Занда айқындалған мәндердегі ұғымдар, сондай-ақ мынадай анықтамалар пайдаланылады:

1) бастапқы кіріске алынған салмақ – өнімді жинау кезінде шөп-шаламымен және минералдық қоспаларымен (топырақ, шаң-тозаң, собық масағы және басқа қоспалармен), сонымен бірге артық ылғалдығымен өндеусіз алынған нақты салмағы;

2) мал шаруашылығының өнімі – ауыл шаруашылығы малдарын өсіру және шаруашылықта пайдалану нәтижесінде алынған дайын өнімдер (сүт, жұмыртқа, жұн, терілер және тағы басқасы), тірі салмақта мал және құстар өнімдерден өткізу, ара шаруашылығының өнімі және қымбат терілі жануарларды өсіру;

3) өнімнің өзіндік құны – өнімді өндіруге және өткізуге кеткен шығындардың ақшалай тұлғалануы;

4) өндеуден кейінгі салмақ (есепке алынатын салмақ) – өнімді тазартқаннан және көптіргеннен кейінгі алынған, яғни ылғалдылық және ластану дәрежесін шегергендеңі нақты салмағы;

1. Настоящая инструкция по заполнению статистической формы общегосударственного статистического наблюдения «Отчет о деятельности сельхозформирования» (индекс 1-сх, периодичность годовая) (далее – Инструкция) разработана в соответствии с подпунктом 8) статьи 12 Закона Республики Казахстан от 19 марта 2010 года «О государственной статистике» (далее – Закон) и детализирует заполнение статистической формы общегосударственного статистического наблюдения «Отчет о деятельности сельхозформирования» (индекс 1-сх, периодичность годовая) (далее – статистическая форма).

2. В настоящей Инструкции используются понятия в значениях, определенных в Законе, а также следующие определения:

1) первоначально оприходованный вес – физическая масса, полученная при уборке урожая без ее доработки, с сорными и минеральными примесями (земля, частицы земли, стержни колосков и другие примеси), а также с избыточной влажностью;

2) продукция животноводства – готовые продукты, полученные в результате выращивания и хозяйственного использования сельскохозяйственных животных (молоко, яйца, шерсть, шкуры и другое), забой в хозяйстве или реализация на убой всех видов скота и птицы в живом весе, продукция пчеловодства и пушного звероводства;

3) себестоимость продукции – денежное выражение затрат на производство и реализацию продукции;

4) вес после доработки (зачетный вес) – физическая масса, полученная после очистки и сушки урожая, то есть со скидкой на степень влажности

5) өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріс – сұдігер жерлерді жырту, таза сүрі жерлерді көтеру, алдағы кезеңдердегі түсімге күздік дақылдарды егу үшін жерді дайындау, бауларды егу, өңдеу және ұстаяуға жұмысалған шығындар;

6) өсімдік шаруашылығы өнімдері – ауыл шаруашылығы дақылдарын (дәнді, майлы дақылдар, көкөністер, қант қызылшасы, мақта және басқалар) өңдеу процесінде алынған өнім;

7) өткізілген өнім құны – косымша құн салығын, акциздерді, сондай-ақ қайтарылған тауарлар құнын, сатып алушыға берілген сату және баға женелдіктерін алып тастағандағы, жіберілген (жөнелтілген) дайын ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізуден алынған және алынуға тиісті табыс сомасы;

8) өткізілген өнімнің өзіндік құны – жіберілген (жөнелтілген) дайын өнімнің нақты өзіндік құны;

9) экономикалық қызметтің басқа түрлері – өсімдік шаруашылығы, мал шаруашылығы, ауыл шаруашылығы қызметтерін көрсету, аңшылық, орман, балық шаруашылығы қызметтерінен басқа, Экономикалық қызмет түрлері жалпы жіктеуішінің (бұдан эрі – ЭҚЖЖ) 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5-кодтары бойынша негізгі экономикалық қызмет түрімен занды тұлғалар және (немесе) олардың құрылымдық және оқшауланған бөлімшелері жүзеге асыратын экономикалық қызмет түрлері;

10) экономикалық қызметтің негізгі түрі – косылған құны субъекті жүзеге асыратын кез келген басқа экономикалық қызмет түрлерінің қосылған құнынан асатын экономикалық қызмет түрі.

3. Егер занды тұлға құрылымдық және оқшауланған бөлімшелерге статистикалық нысанды тапсыру бойынша екілеттік берген жағдайда, онда ол статистика органдарына өзінің тұрғылықты орны бойынша осы статистикалық нысанды ұсынады.

Егер ауыл шаруашылығы қызметі бірнеше аудандар және/немесе облыстар/қалалар аумағында жүзеге асырылса, занды тұлғалар және (немесе) олардың құрылымдық және оқшауланған бөлімшелері мен шаруа немесе фермер қожалықтары қоса алғанда дара кәсіпкерлер, статистикалық нысанды әрбір аумак бойынша жеке статистикалық нысандарда ұсынады, яғни деректер ауыл шаруашылығы қызметін жүзеге асыратын орны бойынша көрсетіледі, тиісті аумак 1-бөлімде көлтіріледі.

Ауыл шаруашылығы қызметі жүзеге асырылатын аумақтың кодын Әкімшілік аумақтық объектілер жіктеуіне сәйкес аумақтық статистика органдарының қызметкери 1.1-ішкі бөлімде көрсетеді.

4. Статистикалық нысанда деректер есепті жылға толтырылады. Статистикалық нысан ауыл шаруашылығы өнімдері түрлерінің белінісінде Ауыл, орман және балық шаруашылығы өнімдерінің (тауарларының) және көрсетілетін

и засоренности;

5) незавершенное производство в растениеводстве – затраты на вспашку зяби, поднятие чистых паров, подготовку почвы для посева озимых культур под урожай будущих периодов, на закладку, обработку и содержание садов;

6) продукция растениеводства – продукция, полученная в процессе возделывания сельскохозяйственных культур (зерновых, масличных, овощей, сахарной свеклы, хлопка и других);

7) стоимость реализованной продукции – сумма полученного и подлежащего к получению дохода от реализации отпущенной (отгруженной) готовой сельскохозяйственной продукции за минусом налога на добавленную стоимость, акцизов, а также стоимости возвращенных товаров, скидки с продаж и скидки с цены, представленных покупателю;

8) себестоимость реализованной продукции – фактическая себестоимость отпущенной (отгруженной) готовой продукции;

9) другие виды экономической деятельности – виды экономической деятельности, помимо деятельности в растениеводстве, животноводстве, оказании сельскохозяйственных услуг, охотничьем, лесном и рыбном хозяйстве, которые осуществляло юридическое лицо и (или) его структурное и обособленное подразделение с основным видом экономической деятельности по кодам Общего классификатора видов экономической деятельности (далее – ОКЭД) 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5;

10) основной вид экономической деятельности – вид экономической деятельности, добавленная стоимость которого превышает добавленную стоимость любого другого вида экономической деятельности, осуществляемого субъектом.

3. В случае если структурному и обособленному подразделению delegированы полномочия по сдаче статистической формы юридическим лицом, оно представляет статистическую форму по месту своего нахождения в территориальные органы статистики.

Если сельскохозяйственная деятельность осуществляется на территории нескольких районов и (или) областей/городов, юридические лица и (или) их структурные и обособленные подразделения и индивидуальные предприниматели, включая крестьянские или фермерские хозяйства, представляют статистическую форму, по каждой территории на отдельных статистических формах, то есть данные отражаются по месту осуществления сельскохозяйственной деятельности, соответствующая территория указывается в разделе 1.

Код территории, на которой осуществляется сельскохозяйственная деятельность, указывается соответствующим работником территориального органа статистики в соответствии с Классификатором административно-территориальных

кызметтердің) анықтамалығына (бұдан әрі – АШӨСЖ) сәйкес толтырылады.

2-бөлімнің 1-бағанында ауыл шаруашылығы өнімдерінің көлемі туралы мәлімет заттай көріністе, үтірден кейін екі таңбамен центнерде көрсетіледі.

Әртүрлі дақылдар үшін өсімдік шаруашылығы өнімдерін өндіру бастапқы кіріске алынған немесе өнделгеннен кейінгі салмақта (есепке алу салмағында) көрсетіледі.

Дәнді және бұршақ дақылдары, қант қызылшасы, шитті мақта, темекі, майлы дақылдар тұқымдарының өндірісі өнделгеннен кейінгі салмақта, картоп, ашық және көрғалған топырақта өсірілетін кеконістер, азықтық дақылдар (тамыржемісті мал азықтық, мал азықтық бақша дақылдары, азықтық жүгері, біржылдық және көпжылдық шөптер, балауса мал азығы, пішен, шөп ұны және түйіршіктер мен брикеттер алуға, өріске, тұқымға), жеміс-жидек дақылдары және жузім өндірісі бастапқы кіріске алынған салмақпен көрсетіледі.

Қант қызылшасы бойынша қант зауыттарына өндеу үшін өткізуге арналған егістіктерден жиналған қант қызылшасы көрсетіледі. Темекі бойынша барлық негізгі және қосымша терім көрсетілуі тиіс. Картоп бойынша картоптың бүкіл өнімі есепке алынады, соның ішінде негізгі жиын-теріннен кейін картоп егілген алқаптың кайта жырту және тырмалау нәтижесінде алынған картоп та енеді. Кеконістер бойынша сондай-ақ жаппай жинауга дейінгі және одан кейінгі ішінара жиналған кеконістер де көрсетіледі.

Мал шаруашылығы өнімдері бойынша ауыл шаруашылығындағы мал мен құсты өсіру және шаруашылықта пайдалану нәтижесінде алынған шикі өнімдерді (ет, сүт, жұн, жұмыртқа және тағы басқасы) өндіру көрсетіледі. Ет өндіру сойылған немесе союға өткізілген мал мен құс тірідей салмақта түрлері бойынша көрсетіледі.

2-бөлімнің 2-бағанында алдыңғы жылдан қалған өнім қалдықтарын қоса есепті жылы өткізілген ауыл шаруашылығы өнімдерінің саны заттай көріністе үтірден кейін екі ондық таңбамен центнерде көрсетіледі. 2-бөлімнің 3-бағанында ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізуден түскен табыс, 4-бағанда жөнелтілген ауыл шаруашылығы өнімін өндіруге және өткізуге кеткен нақты шығын көрсетіледі.

4-баған бойынша өткізілген өнімнің нақты түрі бойынша өзіндік құнын анықтау қын болған жағдайда келесі тәсілді пайдалану ұсынылады. Өнімнің нақты түрін өндіруге кеткен жалпы шығындарды заттай көріністегі осы өнімнің өндірілген көлеміне бөлгенде осы өнім түрінің бір бірлігін өндірудің өзіндік құны анықталады. Одан соң осы өнім түрінің бір бірлігін өндірудің өзіндік құнын заттай көріністегі өткізілген өнімнің санына көбейтіп және осы өнімді өткізу бойынша шығындарды (бып түю, сактау, тасымалдау, тиеу және түсіруге, жарнамаға кеткен коммерциялық шығындар) қосқанда, сұратылып отырған өткізілген өнімнің өзіндік құны анықталады. Өткізілген өнімнің бірнеше түрлері бойынша жалпы шығындар

объектов в подразделе 1.1.

4. Данные в статистической форме заполняются за отчетный год. Статистическая форма заполняется в разрезе видов сельскохозяйственной продукции в соответствии со Справочником продукции (товаров и услуг) сельского, лесного и рыбного хозяйства (далее – СКПСХ).

В графе 1 раздела 2 указываются сведения об объемах производства сельскохозяйственной продукции в натуральном выражении, в центнерах с двумя знаками после запятой.

Производство продукции растениеводства указывается для различных культур либо в первоначально оприходованном весе либо в весе после доработки (в зачетном весе).

Производство зерновых и бобовых культур, сахарной свеклы, хлопка-сырца, табака, семян масличных культур указывается в весе после доработки; картофеля, овощей открытого и закрытого грунта, кормовых культур (кормовые корнеплоды, бахчи кормовые, кукуруза на корм, однолетние и многолетние травы на сено, зеленый корм, сенаж, травяную муку и для получения гранул и брикетов, на выпас, на семена), плодово-ягодных культур и винограда – в первоначально оприходованном весе.

По сахарной свекле указывается сбор с посевов, предназначенных для сдачи продукции на сахарные заводы для переработки. По табаку учитываются все ломки, как основные, так и дополнительные. По картофелю включается весь урожай, в том числе полученный в результате перепашки и боронования картофельных массивов после основной уборки. По овощам указывается также продукция частичного сбора овощей до и после массовой уборки.

По продукции животноводства указывается производство сырых продуктов, полученных в результате выращивания и хозяйственного использования сельскохозяйственных животных и птицы (мясо, молоко, шерсть и другое). По производству мяса по видам указываются забитые или реализованные на убой скот и птица в живом весе.

В графе 2 раздела 2 указывается количество реализованной сельскохозяйственной продукции за отчетный год, включая остатки продукции прошлых лет, в натуральном выражении, в центнерах с двумя десятичными знаками. В графе 3 раздела 2 указывается доход от реализации сельскохозяйственной продукции, в графе 4 – фактические затраты на производство и реализацию отгруженной сельскохозяйственной продукции.

В случае затруднений в определении по графе 4 себестоимости реализованной продукции конкретного вида, рекомендуется использование следующего подхода. Делением общих затрат на производство конкретного вида продукции на объем производства этой продукции в натуральном выражении

кеткен жағдайда өнімнің түрлері бойынша осы шығындарды бөлу шығындар сомасын жалпы өткізлген көлемінің өткізлген өнімдерінің әрбіреуінің бағасына пропорционалды түрде бөлу жолымен жүзеге асырылады.

2-бөлімнің 5-баганында өткізуден алғынп тасталған және тасымалдау, өндеу, сактау немесе буып түю барысында бүліну нәтижесінде тұтыну үшін жарамсыз деп танылған өнімдердің саны көрсетіледі.

6-баганда жыл соңына қоймалардағы өнімдердің қорлары көрсетіледі.

5. 2.1-ішкі бөлімде 2-бөлімнің көрсеткіштерімен ұқсас ауыл шаруашылығы өнімі туралы, яғни есепке алу данамен жүзеге асырылатын деректер көрсетіледі.

6. 3-бөлімде үй құсы саны жаңарту үшін пайдаланылған жұмыртқа саны көрсетіледі.

7. 4-бөлімде АШӨСЖ-ға сәйкес ауыл шаруашылық дақылдарының жекелеген түрлерін күтіп-баптауга және есірге кеткен, өнім өндірумен байланысты бөгде ұйымдардың көрсеткен қызметтерін қоса алғанда барлық қаражат пен еңбек шығындары көрсетіледі.

ЭҚЖЖ 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5-кодтары бойынша негізгі және қосалқы экономикалық қызмет түрлерімен 100 адамға дейін қызметкері бар, іріктемеге ілікken, шаруа немесе фермер қожалықтарын қоса алғанда дара кәсіпкерлер, тек ғана 01.1, 01.2 және 01.3 қорытынды жолдарын толтырады.

Өткізлген өнімнің бірнеше түрлері бойынша жалпы шығындар кеткен жағдайда өнімнің жекелеген түрлерін өндіруге кеткен шығындарды құндық көріністегі жалпы өткізлген көлемінің үлес салмағы бойынша пропорционалды түрде бөлу жолымен жүзеге асырылады.

1-баганда курделі салымдар есебінен егу жүргізілетін көпжылдық екпе ағаштарынан басқа, есепті жылы тиісті ауылшаруашылық дақылдар мен екпелерді енгізу (отырғызуға) пайдаланылатын сатып алғанған және өз өндірісінің тұқымы мен отырғызылатын материалының құны көрсетіледі. Бұл ретте өз өндірісінің тұқымы мен отырғызылатын материалы – өзіндік құнымен, сатып алғанғаны сатып алу бағасымен бағаланады.

2-баганда есепті жылдың жекелеген ауыл шаруашылық дақылдарына себілген өнеркәсіппен өндірілген минералдық тыңайтқыштардың құны, сондай-ақ органикалық тыңайтқыштар: тезек, шымтезек, қорда көрсетіледі.

3-баганда есепті жылы өсімдік шаруашылығының нақты түрін өндіру үшін жұмсалған мұнай өнімдерінің құны көрсетіледі.

4-баганда есепті жылы өсімдік шаруашылығының нақты түрін өндіру үшін жұмсалған энергияның құны көрсетіледі. Бұл ретте, сатып алғанған энергия – сатып алу бағалары бойынша, өзі өндірген энергия өзіндік құны бойынша бағаланады.

5-баганда су шаруашылығы жүйелерінен алғанған және нақты өнім түрін өндіру үшін өсімдік шаруашылығының мұқтаждықтарына жұмсалған суға төленген

определяется себестоимость производства единицы данного вида продукции. Затем умножением себестоимости производства единицы данного вида продукции на количество реализованной продукции в натуральном выражении и добавлением затрат по реализации этой продукции (коммерческих расходов на упаковку, хранение, транспортировку, погрузку и разгрузку, рекламу) определяется искомая себестоимость реализованной продукции. В случае если были понесены общие затраты по реализации нескольких видов продукции, разделение этих затрат по видам продукции можно осуществить путем распределения суммы затрат пропорционально стоимости каждого из реализованных продуктов в общем объеме реализации.

В графе 5 раздела 2 указывается количество продукции, изъятой из реализации и забракованной для потребления, в результате порчи в ходе транспортировки, переработки, хранения или упаковки.

В графе 6 указываются запасы продукции на складах на конец года.

5. В подразделе 2.1 по аналогии с показателями раздела 2 указываются данные о сельскохозяйственной продукции, учет которой осуществляется в штуках.

6. В разделе 3 указывается количество яиц, использованное для возобновления поголовья домашней птицы.

7. В разделе 4 отражаются все затраты средств и труда на возделывание и выращивание отдельных видов сельскохозяйственных культур в соответствии с СКПСХ, включая услуги сторонних организаций, связанные с производством продукции.

Попавшие в выборку индивидуальные предприниматели, включая крестьянские или фермерские хозяйства, с основным и вторичным видами экономической деятельности по кодам ОКЭД 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5 с численностью работников до 100 человек заполняют только итоговые строки 01.1, 01.2 и 01.3.

В случае если были понесены общие затраты на производство нескольких видов продукции, затраты на производство отдельных видов продукции определяются путем пропорционального их распределения по удельному весу в общем объеме реализации в стоимостном выражении.

В графе 1 отражается стоимость семян и посадочного материала собственного производства и покупных, используемых на посев (посадку) соответствующих сельскохозяйственных культур и насаждений в отчетном году, кроме молодых многолетних насаждений, закладка которых производится за счет капитальных вложений. При этом стоимость семян и посадочного материала собственного производства оценивается по себестоимости, покупных – по ценам приобретения.

төлем көрсетіледі.

6-бағанда негізгі құралдарға жатпайтын, негізгі құралдар, мүліктер, аспаптар, саймандар және басқа да енбек құралдары үшін қосалқы бөлшектер және материалдар құны көрсетіледі.

7-бағанда бөгде субъектілер орындаған өндірістік сипаттағы жұмыстар мен көрсетілген қызметтер құнына төлем көрсетіледі: өнім әзірлеу, шикізат пен материалдарды өңдеу, белгіленген технологиялық процестердің сакталуын бақылау жөнінде жекелеген операцияларды орындау, егіншіліктегі, ашық топырақта, корғалған топырақта қоқөністер өсіру, өсімдіктерді аурулар мен зиянкестерден корғау, тыңайтқыштарды әзірлеу және енгізу, өсімдік шаруашылығының өнімдерін тиесу, түсіру және тасымалдау бойынша жұмыстар, бақ шаруашылығы, жүзім шаруашылығы мен басқа да көпжылдық өсімдіктер плантациясындағы жұмыстар, агромелиоративтік жұмыстар және тағы басқа.

8-бағанда негізгі құрал-жабдықтарды ұстауға арналған шығындар, атап айтқанда олардың бастапқы құны мен нормативтік қызмет ету мерзіміне сүйене отырып есептелең, қызмет көрсету, пайдалану, жөндеу жұмыстарына шығындар және негізгі құралдар өтелімінің жалпы сомасы көрсетіледі.

9-бағанда енбекақы шығыстары көрсетіледі, бұл шығыстар акшалай және (немесе) заттай түрдегі қызметкерлерге есептелең төлемдер, ынталандыратын төлемдер мен үстемеақылар, жұмыс режиміне немесе енбек жағдайына байланысты өтемдік төлемдер, сыйақылар мен біржолғы ынталандыратын төлемдер, енбек шартымен (келісімшартымен) және (немесе) ұжымдық шартпен, заңнамалық нормаларда көзделген осы қызметкерлерді ұстауға байланысты шығыстар.

10-бағанда кәсіпорынның өнім өндіру кезінде жұмсалған, шығындардың алдыңғы баптарына кірмеген қалған шығындардың барлығы көрсетіледі. Оларға: өсімдіктерді қорғауға арналған құралдарға жұмсалған шығындар (пестицидтер, гербицидтер, дәрілеуштер және басқалар), егістікке тұқымдарды дайындау бойынша (дәрілеу және басқалар), тұқымды тиесу және егістікке жеткізу бойынша шығындар, егістіктерді сактандыру бойынша шығындар, салықтар, жер салығын коса алғандағы салықтар, арнағы бюджеттен тыс корларға алымдар мен аударымдар, жаңалық ашу және өнертапқыштық ұсныстырага сыйлықақы беру және тағы басқалар жатады.

11-бағанда есепті жылы солған дақылдарды егуге жұмсалған нақты шығындар көрсетіледі.

8. 5-бөлімде өсімдік шаруашылығындағы аяқталмаған өндіріске жұмсалған шығындар бойынша ақпараттар көрсетіледі.

1-жол бойынша таза сүрі жер алқаптарына:

қара сүрі жерлер, яғни ағымдағы жылдың күздік егісіне өткен жылы күзде жыртылған таза сүрі жерлер;

В граfe 2 отражается стоимость вносимых в почву под отдельные сельскохозяйственные культуры в отчетном году минеральных удобрений, производимых промышленностью, а также органических удобрений: навоза, торфа, компоста.

В граfe 3 отражается стоимость нефтепродуктов, израсходованных за отчетный год для производства конкретного вида продукции растениеводства.

В граfe 4 отражается стоимость энергии, израсходованной за отчетный год для производства конкретного вида продукции растениеводства. При этом покупная энергия оценивается по ценам приобретения, энергия собственного производства - по себестоимости.

В граfe 5 отражается плата за воду, забираемую из водохозяйственных систем и израсходованную на нужды растениеводства для производства конкретного вида продукции.

В граfe 6 отражается стоимость запасных частей и материалов для ремонта основных средств, инвентаря, приборов, инструментов и других средств труда, не относимых к основным средствам.

В граfe 7 указывается оплата стоимости работ и услуг производственного характера, выполненных сторонними субъектами: выполнение отдельных операций по изготовлению продукции, обработке сырья и материалов, контроля за соблюдением установленных технологических процессов, работы в полеводстве, овоцеводстве открытого грунта, в защищенном грунте, по защите растений от болезней и вредителей, подготовке и внесению удобрений, погрузке, разгрузке и транспортировке продукции растениеводства, работы в садоводстве, виноградарстве и на плантациях других многолетних насаждений, работы агромелиоративные и другие.

В граfe 8 указываются затраты на содержание основных средств, а именно затраты на обслуживание, эксплуатацию, ремонт и общая сумма начисленной амортизации основных средств, рассчитанной исходя из их первоначальной стоимости и нормативного срока службы.

В граfe 9 отражаются расходы на оплату труда, это расходы, включающие любые начисления работникам в денежной и (или) натуральной формах, стимулирующие начисления и надбавки, компенсационные начисления, связанные с режимом работы или условиями труда, премии и единовременные поощрительные начисления, расходы, связанные с содержанием этих работников, предусмотренные нормами законодательства, трудовыми договорами (контрактами) и (или) коллективными договорами.

В граfe 10 отражаются все остальные затраты, понесенные предприятием при производстве продукции, которые не вошли в предыдущие статьи затрат. К ним относятся: затраты на средства защиты растений (пестициды, гербициды,

қыста алқапта қар тоқтату және топырак эрозиясымен қаресу мақсатында ұзын сабакты дақыл егілген ықтырмалы таза сүрі жерлер; көк тыңайтқыш үшін бұршақты дақыл егілген жасыл сүрі жерлер;

өндөліу сүрі жерлерді дайындау жылы көктемде басталатын ерте сүрі жерлер, яғни таза сүрі жерлер енгізіледі.

Таза сүрі жерлер алқабына мыналар: егілген сүрі жерлер (жасыл сүрі жерлерден басқа), сүрі жерді қайта жырту, өткен жылы күзде жыртылған, бірақ іс жүзінде ағымдағы жылы жаздық дақылдар егісіне пайдаланылған кара сүрі жерлер енгізілмейді.

Таза сүрі жерлер алқабына ағымдағы жылы жаңадан игерілген тыңайған жерлердің жыртылған алқабы енгізілмеуі тиіс.

2-жолда күзде өнімді жинағаннан кейін топыракты негізгі өңдеудің (жырту, ауыр дискілі тыұмалармен тыұмалау, топыракты сыйыра және қосыста жырту, терең қосыту) әртүрлі технологиялары бойынша өндөлген және алдағы жылы көктемде ауыл шаруашылығы дақылдарын егуге арналған алқап көрсетіледі.

Сүдігерге әзірленіп, қысқа қарсы жаздық дақыл егілген алқап, сүдігердің жалпы өндөлген алқабынан алдынып тасталмайды.

Қалған түйнектерді жинау мақсатында картоп егісін қайта жырту сүдігер алқабына енгізіледі.

Сүдігер алқабына мыналар:

ағымдағы жылы қайта жыртылған тыңайған жер алқабы;

ағымдағы жылы көктемде және жазда игеріліп, келесі жылдың жаздық дақылдары егісіне қалдырылған сүрі жерлер;

алдағы жылдың өнімі үшін күзде игерілген қара сүрі жерлер;

егер де осы алқапта топырактың келесі негізгі өңдеуі жүргізілмесе, сыйыра жыртылған аңыз;

қызылаша қазғышпен және қызылаша комбайнымен жинағаннан кейін қант қызылшасы егістігінің алқабы енгізілмейді.

9. 6-бөлімде АШӨСЖ-ға сәйкес өнім өндірумен байланысты бөгде ұйымдардың көрсетілетін қызметтерін қоса алғанда мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерін өсіруге кеткен барлық қаражат пен енбек шығындары көрсетіледі.

ЭҚЖЖ 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5-кодтары бойынша негізгі және қосалқы экономикалық қызмет түрлерімен 100 адамға дейін қызметкерлері бар, іріктемеге ілікken, шаруа немесе фермер қожалықтарын қоса алғанда дара кәсіпкерлер, тек қана 01.4 қорытынды жолын толтырады.

Өнімнің бірнеше түрлерін өндіру бойынша жалпы шығындар, жекелеген өнім түрлерін өндіруге кеткен шығындар жағдайында құндық көріністегі жалпы еткізілген көлемінің үлес салмағы бойынша пропорционалды түрде болу жолымен

протравливатели и другие), затраты по подготовке семян к посеву (протравливание и другие), погрузке и транспортировке семян к месту сева, затраты по страхованию посевов, налоги, включая налоги на землю, сборы и отчисления в специальные внебюджетные фонды, вознаграждения за изобретения и рациональные предложения, и другие.

В графе 11 отражаются фактические затраты на посев культур, погибших в отчетном году.

8. В разделе 5 указывается информация по затратам на незавершенное производство в растениеводстве.

По строке 1 в площадь чистых паров включаются:

черные пары, то есть чистые пары, поднятые осенью прошлого года под посевы озимых текущего года;

кулисные чистые пары, на которых произведен посев высокостебельных культур с целью задержания зимой снега на полях и борьбы с эрозией почв; сидеральные пары, на которых произведен посев бобовых культур на зеленое удобрение;

ранние пары, то есть чистые пары, обработка которых начинается весной в год парования.

Не включаются в площадь чистых паров: занятые пары (кроме сидеральных), перепашка паров, черные пары, поднятые осенью прошлого года, но фактически использованные под посев яровых культур текущего года.

В площадь чистых паров не включаются площади, вспаханные на вновь осваиваемых в текущем году залежных землях.

В строке 2 указывается площадь, обработанная по различным технологиям основной обработки почвы (вспашка, дискование тяжелыми дисковыми боронами, безотвальная и плоскорезная обработка, фрезерование) осенью после сбора урожая и предназначенная для посева сельскохозяйственных культур весной будущего года.

Площадь, подготовленная на зябь, на которой произведен подзимний посев яровых культур, из общей обработанной площади на зябь не исключается.

Перепашка картофельного поля с целью подборки оставшихся клубней включается в площадь зяби.

Не включаются в площадь зяби:

площадь вновь распаханных в текущем году залежных земель;

пары, поднятые весной и летом текущего года, оставленные под посев яровых культур в будущем году;

черные пары, поднятые осенью под урожай будущих лет;

взлущенная стерня, если на этой площади не произведена последующая основная обработка почвы;

анықталады.

1-бағанда есепті жылы мал мен құсты азықтандыруға кеткен барлық мал азығы түрлерінің құны көрсетіледі. Бұл ретте өз өндірісінің өнімдері - өзіндік құнымен, сатып алынғаны сатып алу бағасымен бағаланады.

Қалған бағандар бойынша 4-бөлімдегідей мал шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлерін өндірге кеткен шығындар көрсетіледі.

6-бағанда бөгде субъектілер орындаған өндірістік сипаттағы жұмыстар мен көрсетілген қызметтер құнына ақы төлемі көрсетіледі: өнім әзірлеу, шикізат пен материалдарды өндеу, белгіленген технологиялық процестердің сәкталуын бақылау жөніндегі жекелеген операцияларды орындау, малға күтім жасау, азықтандыруға мал азығын дайындау, жануарларды суару, мал шаруашылығы өнімдерін тасымалдау, жануарларды жасанды ұрықтандыру, малды етке союға дайындау, кораны тазарту бойынша жұмыстар және тағы басқалары.

9-бағанда кәсіпорынның өнім өндіру кезінде жұмсалған, шығындардың алдыңғы баптарына кірмеген қалған шығындардың барлығы көрсетіледі. Оларға: жануарларға арналған заттарға жұмсалған шығындар (пайдаланылатын биопрепараттар, дәрі-дәрмектер мен залалсыздандырылғыш құралдар және оларды мал шаруашылығында пайдалануға байланысты шығыстар), мал шаруашылығына техникалық қызмет көрсету, жануарларды өз күштерімен жасанды ұрықтандыру бойынша жұмыстарға жұмсалған шығындар, сактандыру бойынша шығындар, салықтар, жер салығын қоса алғандағы салықтар, арнайы бюджеттен тыс қорларға алымдар мен аударымдар, жаңалық ашу және өнертапқыштық ұсыныстарға сыйлыққа беру және тағы басқалар жатады.

Осы статистикалық нысанға жұмыс және өсімтал малды сатып алуға жұмсалған шығындар қосылмайды, себебі бұл шығындар ауыл шаруашылығы мақсатында негізгі құралдарды салып алуға жұмсалған құрделі салымдар болып табылады.

10.7-бөлімді ЭКЖЖ 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5-кодтары бойынша негізгі экономикалық қызмет түрлерімен тек қана занды тұлғалар және (немесе) олардың құрылымдық және оқшауланған бөлімшелері толтырады. Осы бөлімде өсімдік шаруашылығы, мал шаруашылығы, ауыл шаруашылығы қызметтерін көрсету, аңшылық, орман және балық шаруашылығы қызметтерінен баска өзге қызмет түрлеріндегі өндіріс көлемі туралы ақпарат көрсетіледі.

11. Есепті кезенде қызметі болмаған кезде респондент тиісті жылға арналған бекітілген Респонденттердің жалпыменлемлекettік статистикалық байқаулар бойынша алғашқы статистикалық деректерді ұсыну графигінде көрсетілген осы есепті кезен үшін статистикалық нысандарды ұсынудың ең ерте мерзімдерінің аяқталу күнінен кешіктірмей. Қызметінің болмағандығы туралы хабарламаны Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі төрағасының 2010 жылғы 9 шілдедегі

площади посевов сахарной свеклы после уборки свеклоподъемниками и свеклокомбайнами.

9. В разделе 6 отражаются все затраты средств и труда на выращивание отдельных видов продукции животноводства в соответствии с СКПСХ, включая услуги сторонних организаций, связанные с производством продукции.

Попавшие в выборку индивидуальные предприниматели, включая крестьянские или фермерские хозяйства, с основным и вторичным видами экономической деятельности по кодам ОКЭД 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5 с численностью работников до 100 человек заполняют только итоговую строку 01.4.

В случае если были понесены общие затраты на производство нескольких видов продукции, затраты на производство отдельных видов продукции определяются путем пропорционального их распределения по удельному весу в общем объеме реализации в стоимостном выражении.

В граfe 1 отражается стоимость всех видов кормов, скормленных скоту и птице за отчетный год. При этом стоимость этой продукции собственного производства оценивается по себестоимости, покупной – по ценам приобретения.

По остальным графикам, аналогично разделу 4, указываются затраты, понесенные на производство отдельных видов продукции животноводства.

В граfe 6 указывается плата стоимости работ и услуг производственного характера, выполненных сторонними субъектами: выполнение отдельных операций по изготовлению продукции, обработке сырья и материалов, контроля за соблюдением установленных технологических процессов, работы по уходу за скотом, подготовке кормов к скармливанию, поению животных, транспортировке продукции животноводства, искусственноому осеменению животных, подготовке к забою скота, очистке помещений для содержания животных и другие.

В граfe 9 отражаются все остальные затраты, понесенные предприятием при производстве продукции, которые не вошли в предыдущие статьи затрат. К ним относятся: затраты на средства животных (стоимость используемых биопрепаратов, медикаментов и дезинфицирующих средств и расходы, связанные с их использованием в животноводстве), затраты на работы по техническому обслуживанию животноводства, искусственноому осеменению животных собственными силами, затраты по страхованию, налоги, включая налоги на землю, сборы и отчисления в специальные внебюджетные фонды, вознаграждения за изобретения и рациональные предложения, и другие.

Затраты на покупку рабочего и продуктивного скота в данной статистической форме не включаются, так как эти затраты являются капитальными вложениями на приобретение основных фондов сельскохозяйственного назначения.

10. Раздел 7 заполняется только юридическими лицами и (или) их структурными и обособленными подразделениями с основным видом

№ 173 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6459 болып түркелген) Респонденттердің алғашқы статистикалық деректерді ұсыну қағидаларымен белгіленген тәртіpte ұсынады.

12. Осы статистикалық нысанды тапсыру қағаз жеткізгіште немесе электрондық түрде жүзеге асырылады. Статистикалық нысанды электрондық түрде толтыру Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің интернет-ресурсында (<https://cabinet.stat.gov.kz/>) орналастырылған «Деректерді он-лайн режимде жинау» аппараттық жүйесі арқылы жүзеге асырылады.

ЭҚЖЖ 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5-кодтары бойынша негізгі және қосалқы экономикалық қызмет түрлерімен 100 адамға дейін қызметкерлері бар іріктемеге іліккен, шаруа немесе фермер қожалықтарын қоса алғанда, дара кәсіпкерлерге интервьюер пікіртерім жүргізуі мүмкін.

13. Арифметикалық-логикалық бақылау:

1) 2-бөлім:

егер 2-баған > 0 , онда 3-баған > 0 және 4-баған > 0 , әрбір жол үшін;
егер 3-баған > 0 , онда 2-баған > 0 және 4-баған > 0 , әрбір жол үшін;

2) 2.1-ішкі бөлім:

егер 2-баған > 0 , онда 3-баған > 0 және 4-баған > 0 , әрбір жол үшін;
егер 3-баған > 0 , онда 2-баған > 0 және 4-баған > 0 , әрбір жол үшін;

3) 4-бөлім:

11-баған = 1–10 аралық бағандар сомасы;

егер 2 және 2.1-бөлімдердің 1-бағаны > 0 , онда 4-бөлімнің бағандары > 0 , әрбір жол үшін.

4) 5-бөлім: егер 1-баған > 0 , онда 2-баған > 0 , сондай-ақ 2-баған > 0 , онда 1-баған > 0 , әрбір жол үшін.

5) 6-бөлім: егер 2 және 2.1-бөлімдердің 1-бағаны > 0 , онда 6-бөлімнің бағандары > 0 , әрбір жол үшін.

экономической деятельности по кодам ОКЭД 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5. В данном разделе указывается информация об объемах производства в других видах деятельности, помимо деятельности в растениеводстве, животноводстве, оказании сельскохозяйственных услуг, охотничьем, лесном и рыбном хозяйстве.

11. При отсутствии деятельности в отчетный период респондент не позднее даты окончания самого раннего из сроков представления статистических форм за данный отчетный период, указанных в утвержденном Графике представления респондентами первичных статистических данных по общегосударственным статистическим наблюдениям на соответствующий год, представляет Уведомление об отсутствии деятельности в порядке, установленном Правилами представления респондентами первичных статистических данных, утвержденных приказом Председателя Агентства Республики Казахстан по статистике от 9 июля 2010 года № 173 (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов № 6459).

12. Представление данной статистической формы осуществляется на бумажном носителе или в электронном виде. Заполнение статистической формы в электронном виде осуществляется посредством использования информационной системы «Сбор данных в режиме он-лайн», размещенной на интернет-ресурсе Комитета по статистике Министерства национальной экономики Республики Казахстан (<https://cabinet.stat.gov.kz/>).

Попавшие в выборку индивидуальные предприниматели, включая крестьянские или фермерские хозяйства, с основным и вторичным видами экономической деятельности по кодам ОКЭД 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5 с численностью работников до 100 человек, могут опрашиваться интервьюерами.

13. Арифметико-логический контроль:

1) Раздел 2:

если графа 2 > 0 , то графа 3 > 0 и графа 4 > 0 , для каждой строки;
если графа 3 > 0 , то графа 2 > 0 и графа 4 > 0 , для каждой строки;

2) Подраздел 2.1:

если графа 2 > 0 , то графа 3 > 0 и графа 4 > 0 , для каждой строки;
если графа 3 > 0 , то графа 2 > 0 и графа 4 > 0 , для каждой строки;

3) Раздел 4:

графа 11 = сумме граф 1–10;

если графа 1 разделов 2 и 2.1 > 0 , то графы раздела 4 > 0 , для каждой строки.

4) Раздел 5: если графа 1 > 0 , то графа 2 > 0 , также графа 2 > 0 , то графа 1 > 0 , для каждой строки;

5) Раздел 6: если графа 1 разделов 2 и 2.1 > 0 , то графы раздела 6 > 0 , для каждой строки.